

2546
CRISTVS VRVNK-
NAK SZENT PETERREL
VALO BESZEL-
GETESE.

*Ez mostani világnak el-fordult és gonosz
' veszedelmes állapotjáról.*

Szerzetterett
NYUL CONRADUS
által.

*Meg-fordította penig GYIRWA WENTZEL,
Németből Magyarra az újság-
vándóknak kedvéért.*

Lötsén, Bréyer Lőrincz által,
Añ: 1649. eszt.

BCU Cluj Library Cluj

URUNKNAK SZENT PETERREL VA-
LO BESZELGETESE, IGY KÖ-
vetkezik.

SZENT PETER.

AZ UR.

Nédes Uram Istenem,
Ne légyen heában
kéréssem.
Engedd meg mostan
énnékem,
Kit kívánok oh sze-
rejmem!

*Péter, hald meg edgy bolnapig,
De tovább nem lehet hidgyed,
Ott alatt ne szitkozódgyál,
Se pöröly se parvarkodgyál.*

SZENT PETER,

Mennyek alá ez világra,
Hadd lássam magát mint tartya.
Ugyé még is mint akkoron,
Hogy edgyütt jártunk ez földön.

O Uram, hat hétig kérlek,
Hogy ott alatt én lehe ssek,
Nécsámtrán találkoznék,
Hogy barátimmal mulatnék.
Mert ugy akarom tartani
Magam, mint illik viselői.
Es az meg-nevezett időn,
Vissza-jövök ez esztendőn.

AZ UR.

*Péter, hogy im kérsz engemet,
Nem szegem meg te kedvedet,
Hogy gondolatod illyre vitt,
El-moherz békével innét.
De meg-lásd hogy meg ne bánnyád,
Mostani világban jártad.*

SZENT PETER.

Tsak ez okért alá megyek,
Hogy ott tudákat szemlélyek.
Ott ez világ mi hittel bír,
Örömmel ha Istenet ditsir.
De Uram meddig engedéd,
Hogy alatt maradjak tőled.

AZ UR.

*Nohát hű szolgám meny alá,
Az emberek látására.
A'kevés rövid napokban,
Meg próbálbadd te azokban.
Most ez világban sok féle,
Vállás és rendszer én szörte.
Gyülekezeseim is szente,
Találv... van tele.*

SZENT PETER.

No immáron el indulok,
Mert az útra. is kész vagyok,
Uram ne vigyázz irratban,
Hauem légy jelen igyemben.
Péter hamar visszafra-térvén,
Tsak két hétig alatt lévén.
A' lakás néki nem tetszék,
De az földre zugolódék.

AZ UR.

Nofza Péter honnét mostan,
Véltem hogy tsak most vagy ottan.
Mint tessék az ért ott néked
Az világban, meg-beszélljed.

SZ. PETER.

Oh Uram ott vár dorlottam;
Edgy darabjén el. fordultam.
De hald meg én panaszimat,
Kérlek még. is hald. meg szomat?
Igdé s' parancsotláriddal,
Senki nem gondol azokkal.
Tsak gyönyörödnek rofságban,
S' időrdődnek gonofságban.
Alatt semmi jószág nintsen.
Tsak merő rusnyaság minden.
Ha én így mint magad volnék,
Mindeneiket el. vesztenék.
Tűzt s' kénkövet azokra
Hannék, büntetvén, nyakokba.
Es így mi den birodalmor,
El. rontanám ez' szót.
De Uram engedd. meg kérlek,
Bár tsak edgy nap birjak véle.

Akaratom szerént öket,
Hadd büntesslem seregeket.

AZ UR.

No Péter, ez tanáts nem jó,
Erre srándékám sem hajló,
Hogy büntesslem hirtelenül,
A' meg térdöket mód nélkül,
Mert én jó vagyok s' kegyelmes,
Irgalmas és nagykegyelmes.
Nem mindgyárt ércemek szerint,
Büntetem az embereket.
Jól tudom hogy mind bűnösök,
De még. is kegyelmes léfzök.
Néha néha nya valyákkal,
Meg-sanyargatom azokkal,
Kikkellagyitom szíveket,
S' így hoztam térítöm öket.
Penitencia tartással,
Bűnöknek el. hagyásával.
S' így kell nekem térítenem.
Meg. mert könyörülő szívens,
Mert sem ezüstön aranyon,
Hauem árága nagy váltásagon,
Véremmel szabadtottam,
Pokolba nem borsátottam.
En az bűnösnek halálán,
Nem úrlök kárbon attyán.
Inkáb meg-térőböz hajlok,
Kit ez er ez ig. is áldok.
De kik engemet isusolnak,
Nevekkj. törlöm az okvak,
Meg-büntetem a' testekben,
El. is veszem ő lelkekben.

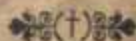
SZ. PÉTER.

De oh Úram hally nagy tsudát.
 Miképpen jártam ott alatt!
 Midőn széllyel jártam volna,
 Igyen gondolkodom vala:
 Templomokban ha bé. megyek,
 Talám ugy vannak mindenek.
 Igéd ugy prédikáltatik,
 Hasznossan ki. szolgáltatik,
 De te igéd mellyet hagyál,
 Prédikálni parantsolál,
 Az egyházban hogy bé. menék,
 Ötven halgatót ha láték.
 Melly dolgon el-tsudálkozván,
 Hogy több vala száznál utzán.
 Rik igédet nem halgatván,
 Felette rajta busulván,
 Mikor piatz körül járnék,
 Es ott vélek mulasztóznék,
 Közök fok morgást én hallék,
 Némelly Papra szitkozodnék.
 Illy dolgokat láték s' hallék,
 Kit halgatni el nem türék.
 S' mondám, az ördög vakított,
 Hogy miveltek ilyen dolgot?
 Az Isten meg. vér benuetek,
 S' edgy hozzám szolla közölök,
 Az verjen téged pokollal,
 Mi közöd néked szokkal?
 Mi haszon templomban lenni,
 Ha nem adnak innya s' enni?
 Pap és káplán hon lakoznak,
 De másnak semmit sem adnak.
 A' többi tsak tsufol vala,
 Mellyet szenvedék halgatva.
 Az urán edgy szegletbe,
 Láték edgy tségért ki-téve,

Ott én nagy kijárást hallék.
 Kinn szivemmel álmélkodék.
 Mondák hogy ott bort mérnének,
 Kinek látására menék,
 Ott kártyás és kozkásti láték
 Az bornál többet szemlélek
 Hogy sem mint az szentegyházban,
 vigadozván bor italban.
 Közikben edgy székre ülék,
 Magamnak én-is hozaték.
 Ott edgyik társaságokból,
 Hozzám szolla vig voltából.
 Jobb kéz fogva közönt vala,
 Másikkal penig meg-ránta.
 Ez Iatorságát el-türém,
 S' többi tsufolását nézém.
 Mint az Bagoly közök valék,
 Sok boszszuságot szenvedék.
 Rit ugy én-is fizetnie,
 Akarék visszra mérnie.
 De én magam meg-gondolván,
 Mihelyt fok voltokat látván.

AZ ÚR.

Péter, vadnaké közöltök
 Istenes s' kegyes emberek
 Hítanítók városokban,
 Prédikátor Országokban!
 Vagy Okkolának Mesters,
 Iffiúiságnak oktatoji.
 Tanitnaké mint ké-vánom,
 S' tartjáké parantsolatom,
 Híveim miniszaporodik,
 Kikkel én országom telik?

SZ. PÉTER

Meg. lehet némelly helyekben,
 Taláknak emberekben,
 Hogy te igédet igazán
 Hirdetik, és nagy szép tisztán.
 De az fok gonosz emberek
 Miacr, útráról térülnek,
 Kik csak szájjokkal igédet,
 Illetik szent törvényedet.
 Tettetik ők. is kegy. cselek,
 De minden dolgok színesek,
 Nints szívekben semmi jószág,
 Hanem csak merő tsalárdság.
 Szegény embereken húzó,
 Hamissággal rajtok vonó.
 És ha valaki házokhoz
 Mőgyen, menten. kéfz tsaláshoz.
 Egyebet semminek tartván,
 S' barátrýoknak hazudozván,
 Abban igen győnyörködnek,
 Hogy tsallyanak. böltselködnek.
 Sőt okosfáknak. is mondgyák.
 Magokat olly nagyra tartják.
 Színnel pedig keresztyének,
 Hittetl igen nagy tellyesnek.
 Szólnak néha szent irásból,
 De semmit nem tartnak abból.
 Ha feddettetnek belőle,
 Semmit sem gondolnak véle.
 Nem hisznek tanítójoknak,
 Jóra intőte rágalmaznak.
 Egyéb helyen. is hol voltam.
 Egyebet otllyal nem láttam.
 Hogy emberek ő dolgokat,
 Igédhez írabnak magokat.
 Hanem edgyik a' másfának,
 El. vesatésen olálkodnak,

Több fok rusnya viszfálkodás,
 Közteők forog az vér. ontás.
 Igen forgatták az irást,
 Még sem vesznek vizsgálást.
 Ott én fok Papoknál voltam,
 Tudományokat tsudáltam,
 Hogy ők olly rosz tudatlanok,
 Legelketni. is nem tudnak.
 Templomban hogy tanítanak,
 A' kit magoktul faragnak.
 Szegény edgyűgyű köllőgnek,
 Szemek azzal ki. veretnek.
 Néha azokrol iteoznak,
 Hogy külömbek találtnak.
 Sok emberektől hallottam,
 Kinn magam. is el. busultam:
 Ha az parasztot dorgállják,
 Papunk sem jobb. még ezt mondgyák,
 Ha tanítáfok szívekből
 Volna, te hátez veszélyből
 Nétalám ki. térülnének,
 Pokolba. is nem mennének.
 Nagyoks' ki. mondhatatlanok,
 Dolgok jst tudálatofok.
 Ott találtnak Sophista,
 Pickhárd és Zvinglerus abba,
 Előmem tudom számlálni
 Mind mik fognak találtnani.
 Edgykor menvén edgy városba,
 Láték edgy templomot abba.
 Benne pedig sok Papokat,
 Kik hirdetnek új dolgokat,
 Ki. ki mind hasznát keresi,
 Tsak láttnak tanítani,
 Mindenekre rugolódni,
 Nem hasznoslan tanítani.

De Uram ha birodalmom
 Lőtt volna, volt akaratom
 Hogy el törölven mind őket,
 Erdemelvén el veszteket.
 Tovább mit mondgyak, s' mivellyek,
 Vagy többeket még beszéllyek,
 Mert akkor tisztes emberek,
 Vóltanak tudós Mesterek.
 Rik az gyenge iffiúságot,
 Szépen oktatták azokat,
 Tanítván szegényt s' boldogot,
 Nem nérvén az ő hasznokat.
 Többet végeztek inréffel,
 Hogy nem szitokkal veréssék
 Mint az mostani tanítók,
 Vagy Oskolára vigyázók,
 A' kik csak innya és enni,
 Vagy buján szerelmekedni.
 Magok helyen oktatták,
 Sipolással vigasztalják.
 Edgy hétben sem jút eszekben,
 Hogy kőnyv lenne ő kezekben,
 Tsak az aszszonyokkal vigak,
 Tanulókkal nem gondolnak,
 Hadnak letzkét az apróknak,
 Imigy amugy tanítgatnak.
 Halgatsák s' vegyék eszekben,
 Mert szegényt vallnak ezekben.
 Igen néznek fizetésre,
 De ritkán az gyermekfégre.
 Az Úr tudgya nem tanítanak,
 Még ritkán köztök is vadnak.
 Némellyik az A. b. céztkét,
 Azt sem tudgya a' kis letzkét.
 Mesterek replomban menni
 Szegyenlik gyermeckel járnai.

Inkább rükör elő tallnak,
 Othon vagy égre bort isznak,
 Ollykor jól tudnak Desakul,
 Nyelvelsok dnok sok dolgotkrol.
 Nem rég én egy helyre mentem,
 Mestert Cantort edgyütt kéltem,
 Az tudám Ciszójanost,
 Hát forgatnak bolondságot.
 Szegyérem val ezekben,
 S' nem gondolván gyermekben
 Hamarébb fog az gonofság,
 Hogy nem az oktato jószág.
 Nem hogy ők az szent írásból
 Oktatván őket azokból.
 Illyen rút gonofz példákkal,
 Iffiuság tsak véz azokkal.
 Így öreg korokban osztán,
 Senki nem tarthatya zablán,
 Mert iffiúság hasonlatos,
 Az gyermekéd gyümöls fához.
 Mig gyermekéd nem kötözik,
 Öreg korban meg tsonkudik.
 Es így osztán semmi jóban,
 Hanem merül gonofságban.
 Semmi jámborság körülé,
 Nem marad az jó ő véle.
 Mindeltig tőle tsak gonofz,
 Nem hallni tőle semmi jót.
 Kiker tőle el nem lizhet,
 Az mellyel nem üdvezülhet.

A Z Ú R.

Péter, hogy nem tanítottál,
 Felőlem nem pradikáltál,
 Ugy meg lágyitván sziveket,
 Hozzáim taritván mind őket.

SZ. PETER.

Igy sem fogtak volna hinni,
De sőt Uram velem bánni
Mint kezesek volna rongálni,
Es te szódat el nem hinni.
Mert valaki igazságot
Szóll, az tehát bozszúságot.
Sőt annak feje bé-török,
Avagy el-ontya t éj-főlit.
Es nem csak kergetik vonnyák,
De mindenütt kizák s' rontyák.
Mert az igazság el-rejtve
Vagyon, s' hamisággal telve,
Birodalom-is nyomatik,
Tőlök mind el-tapottatik.
Maga bírónak olly dolga,
Pénze az ö boldogsága,
Hanem kell-is az jór rontya,
Csak fordichassa hasznára.
Nints olly dolog kité-penzel,
El nem köthet az ezüsttel,
Akar erős és értelmes,
Az pénz által veszedelmes.
Jofrág kintsek mind el-vesznek,
Tűz miatt osztán meg-égnek.
Ez világot hasonlítom,
Es csak pók hálónak mondom,
Kinn dongo légy által menvén,
A' szunyog meg-kötözöttvén.
Igy jofrágos tselekedet,
Alig nyom edgy nehézetet.
Törvényben-is a' gazdagnak,
Tetteti vagyon lábának.
Többet hisznek ö nekik
Uram, hogy nem a' szegénynek.
Illy dolgokat ök mivelök,
De légy kegyelmes ezeknek.

Törvényben ez példa beszéd,
Mit malomban viszsz azt örhedd.
Szegénynek nints annyi pénze,
Procátort meg-elégítse.
Es így minden igazságát
El-veszti, s' lásd gazdag dolgát.
Hogy lehetz olly nagy tőrhető,
Illy fokáig szenvedhető?

AZ UR.

Péter tudár vagy elmédbe,
Ki vagyok én, veda eszedbe.
Sokáig váro kegyetlenes,
Bűnösökhöz nagy figyelmes.
Mert ez világ árnyék völgynek
Hivattatik, embereknek
Keresz-tel benne élnek,
Szökjég az érz mindeneknek.

SZ. PETER.

Uram halljad még-is szomat,
Meg-beszéll: most voltokat
Nyelvem most-öddben hozza,
Miként magat tobzottattya,
Több bujásban-is élnek,
Nintsen mértéklete sűgeek.
Most mas újságot gondoltak,
Gonoságra kit fordítak.
Korzkán nyert jofrágért isznak,
Üveg pohárral tobzódnak.
Több ha oda-jö itarnak,
Isten hozott, így szóllanak.
Szép tiszta borral kinalnak,
Nagy pohárokkal ontzolnak.
Jokat hogy már ök tisztelik,
De bozszúsággal illetik.

Es ha ki akaratt yoknak
 Nem enged tartják bolondnak.
 Láttam több találmányokat,
 Bűne hajlandóságokat.
 Paputsból mosdóból ivór,
 Uram láttam illy dorbézlőe
 Kik az üvegeket is rákrák,
 Némelytől nyellettek gyertyák.
 Sokaknak büdös volt szájak,
 Bor miatt rochat az májok,
 Sokak szegényekké lesznek,
 Az ital miá el vesznek.
 Hamar éltek végeződik,
 Bor miatt rövidítettik.
 Sok bűn kár vallás nem volna,
 Ha így nem vágnának borra.
 Modgyával s' mértékletessen,
 Ha innának istenesen.
 Bort meg iszta, értelme nincs,
 Soknak végre semmié siur.
 Aján-ékod tobzodásra
 Fordították nem táplálásra.
 Hogy ők másnak szolgálóának,
 S' szegényeket táplálóának.
 Vagyon még több latorságok,
 Kiknek nintsen immár számok.
 Kik köztök mint burjáng fel-nőtt,
 Hamiságoknak feje lőtt.
 Kik köztök szerelmatesbb,
 Azt mondják hogy leg mesterebb.
 Hogy tudós ő aszfében,
 Az vigaságos mindenben,
 Effélék ha edgyben ülnek,
 Napestig illyről beszéllnek.
 Paráznás s' kurvás dolgokat
 Forgatnak s' szolják az jókat.

Nem úgy mint az régi kegyessék,
 Isteneffen beszélgettek.
 Mint mostanság az újérok,
 Tsak latorságot forgatók.
 Mellyik tud üzni tsufágot,
 Ez nyér sokszor uraságot,
 A' kiknek módgyok van ebben,
 Mért erezted elő ebben.
 Tsak játék az paráznaság,
 Ha haragod rájok nem hág.
 Elmerültek az aszszonyok,
 Férfiak és az leányzyk,
 Kiknek lábok koporsóban,
 Azok is fők ez dologban.
 Azok pénzért aszszonyokkal,
 Uram büntesd meg pokollal.

AZ UR.

*Péter, ez szok ellen ki vét,
 Adelhet szent Pál nekik jelent,
 Holott mondatnak boldognak,
 Testekkel Christus tagiának.
 Tinétek mindnyásatoknak,
 Ugy léssen mint a' Christusnak.
 Midőn osztán felébretek,
 Földnek porából fel-keltek.
 Kik testeket a' Coristustól,
 El szakasztyák ez nagy jótól,
 Eséletét paráznával
 Tölti iszeszi pokollal.
 Ez beszédet ki tsufiágnak
 Tartya, tebat már sajannak,
 Többé benne én nem lakom,
 Lásiák ha meg szomoritom.
 Tiak az meg-térőkért vagyon
 Az szép uap is ez világon.*

SZ. PETER.

Uram el-váláson után
 Negyedik éjel hol hálván,
 Vitézekkel meg-beszellem,
 Mint történt dolgom énnékem,
 Voltak tele bujassággal,
 Öltözetek undoksággal.
 Azt el hiszem kétség nélkül,
 Ördög. is illy ékteleenül,
 Vagy formán volna pokolba,
 Mi haszon szólnia rola.
 Egy szegelyben le-ülvén,
 Az edgyik hozzám el-jövé.
 Monda rokonom légy vigan,
 Süvegem el. lopá ottan.
 El. mene s' menten el. adá,
 Kit szemlélek boszfonkodva.
 Még is csak veszteg halgaték,
 Hald- meg szomatott mint játé.
 Ottan más jöve én hozzám,
 Köszöne edgy iralt réám,
 Az ur ékreffen, azt mondám,
 Sörrel tele fuvá ortzám.
 Ugy meg. ázrats azonrul,
 Mint kit ki-vonfanak a kútbol.
 Azon felette busulék,
 Noha rola nem tehetek.
 Mert helyemből ki morzólni,
 Nem merék vala fel- kelni.
 Más Compánia hogy juta,
 Edgy kovászból ez. is vala.
 Edgyik monda a' többiknek,
 Az ördög hozott bennetek.
 Tsudálám ez gyülés honnén,
 Balint korsága el. le llyen.
 A' Lucipér most titeket,
 Honnét hozott benneteket?

Szajokból semmi jó nem jöte,
 Hanem csak szitok ki. szökött.
 A' Bibliában olvasván,
 Az Josue mint hártzolván.
 Le-efvén Istent imáda,
 Hogy az Amorettelet viva,
 Ez inségből szabaditná,
 Igéretit meg- gondolná.
 Igy a' napot meg- állatá,
 Mig ellenféget meg- rontá.
 De ez Soldáktul nem vala,
 Illy imádság ki-buzogva.
 Hanem merő istentelen,
 Rút átokkal volt ékteleen.
 Nints olly szitok ez világon,
 Mellyet szajok ki ne süjon.
 Atkozodo voltok miatt,
 Tsuda az nap- is fenn marate.
 Sodománaks' Gomorránaks'
 Nem volt illy nagy gonfságok.
 Kiket tüzzel el. süllyeztél,
 Es bündöknek nem kedvezél.
 Mit ezekést szelekedtél,
 Kereszt. fára feszítettél.
 Nagy ként s' fájdaímor szenvedél,
 Kit éretek nem érdemlettél.
 Még- is tsufollyák jóvóltod,
 Es gyalázzák szent haláloed.
 De igéd gyalázattyáért,
 Rontsd- meg ő gonfságokért.
 Jelennyél- meg hatalmaddal,
 Szivek lágyítsad azokkal.
 Már az leg- rozszabb állapot,
 Most el- fogta ez világot.
 Uram mért engetz nékik,
 Hogy el nem hágyod veszniek?

A Z U R.

Péter, jól tudom idömet,
 Altal nem hágom rendemet.

SZ. PETER.

Mégedgy dolog van eszemben,
 Mint elnök ott az rút völgvényben,
 Magokat olly nagyra tartják,
 A tanitót nem halgattják.
 Tsak éjel nappal lakoznak,
 Sok bort ök el-tikozlanak.
 Ki által meg-szegényednek,
 S' köverkezik veszedelmek.
 Az után panaszolkoznak,
 Es tégedet okul adnak.
 Szeretséjek hogy nem volna,
 Nem gondolják magok oka.
 Jovaik el-tikozlóttak,
 Egészflegek-is el-fogytak.
 Némely rendek az urokra
 Vernek; mint az volna oka.
 Semmi segítséggel nintsen,
 Ezért szegény mostan igen.
 Mostan az paraszt emberek,
 Mint edgy Nemes formát üznek.
 Magokat igen rá tartják,
 Pénzek miatt el-is bízzák.
 Edgykor lelék edgy parasztra,
 Ki az mezőben jár vala.
 Ennek bársonyos ruhája,
 Mint edgy Díszno részeg vala.
 Paripáját ez nyargallya,
 Keményen ugrándoztattya.
 Annyira bolondoskodván,
 Kétzer engem tapodtatván.

Uram tekints hatalmadat
 Parasztoknak roszt voltokat
 Ronts-meg, fordíts elmejekeet,
 Ne engedgyed veszélyeket.
 Így el-hagyván roszt voltokat,
 Elő véfsznek jámborságot.
 Ha büntetés a' parasztban
 Nem forog jár karhozatban.
 Szokása ez hová megyen,
 Rá tartya magát nagy feonyen.
 Es bor felől tudakozik,
 Ha talál meg-részegedik.
 Az után meg-verekedik,
 Halálíg mind viaskodik.
 Illyet sokat tsalckesznek,
 Mitsoda, pénzel fizetnek.
 Uram hald-meg többet mondok,
 Mitsodás törvént tartanak.
 Ki ebet ölénd köztötök,
 Azok nem tiszte ssege fsök.
 Nem érdemel köztök lakást,
 Vészen mindentől utalást.
 De ha ki ember vért bortsát,
 Tsak le-résziz annak diat.
 Mint ötödik parantsolat
 Tartya, nem nezi az tablát.
 De kérlek hogy ez világban,
 Ne örvendeztesd a' jókban.
 Mert utollyára tégedet,
 Le-vonfzák te Feliggedet.

A Z U R.

Péter, hők nagy magassan, (sc. né félek)
 Bátor jóson hatalmassan.

SZ. PETER.

Leg-főbb dolgom el felejtve,
 Van panaszom a szeszony s' férjre,
 Mert az ő pompás voltokat,
 Fitogattyák ő magokat,
 Ha tizen-öt ezüstendősök
 Az ő fiok és leányok,
 Edgyik az másikat láttya,
 Hogy vagyon jó ruházattal
 Ottan irigységbe jutva,
 Mond: nem jobb nálamnál bátyám.
 Es így az atya és annya,
 Leányát is meg ruházza.
 Ha akarják szeretteit,
 Az leányt meg kell ruházní.
 Annak két vagy három szoknyát,
 Kell meg venni az palástját.
 Haj-fonót sünört és övet,
 Meg trüff. árván talpig ötet,
 Piatzon jár nagy fényesen,
 Orthon pedig az kenyérben.
 Aliz ihatik az vízben,
 Még is tarttya magát fennyen.
 Nem néznek szemérmestellen,
 Még is nekik férjek léfzen.
 Osztán hogy gyermekek léfzen,
 Sokszor edgy pénzek is nintsen,
 Minden marháját árullya,
 Fele ártán másnak adgya.
 Nagy változás minden rendben
 Van Uram minden népekben.
 Tobzódó voltokról szólnom,
 Vagyon nekem most szándékom.
 Mostan vadnak olly kalmárok,
 Kik fű-szerzámot árulnak,
 Azokat nyakokon hordgyák,
 Gazdagoknak oltsón adgyák.

Azzal igen kercakekednek,
 Ha pokollal is nyeletnek.
 Olyakat fokakat tudok,
 A' kik szegényeken huzók.
 Elnek hamis rozsfontokkal,
 Tsalnak hamis szerzámokkal.
 Bors között fokot találunk,
 Hogy közzéje sárt morsálnak.
 Azonképpen gyömbérben is
 Törnek, és a' Sáfrányban is.
 Tyukmon sárgáját, mondolát,
 Így elegyiri ártuját.
 A' mértékben nehéz legyen,
 Meg-elegyitik ők igen.
 Edgyik az másikat tsallya,
 Igyekezik pedig rajta.
 Esküsznek a' te nevedre,
 Hogy fű-szerzámok jó féle.
 Semmit vele nem gondolván,
 Tsak az nyereség szolgálván.

AZ UR.

Péter, mond meg a' szomszédok,
 Mint viselik magok azok,
 Vagyon-e edgyesség közöttök,
 Maga bírók nem kényesők.

SZ. PETER.

Mint az ebek és a' mactkák
 Elnek, s' edgy mást hurzák, vonzák.
 Edgy más mellett lakó népek,
 Mindenkör tsak versenyefek.
 Ha edgyik másinak köszdön,
 Nem fogadgya azt tisztesdön.
 Réfzegen öszve találunk
 Az utzán, osztán morognak.

Edgyik másíknak mond fiát:
Igy szerzetgeti szomszédgyát.

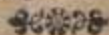
AZ UR.

*Péter, azt nem jól teelekeszük,
Hogy ki-ki mind veszekedik,
Hát szolgák és a' szolgálók,
Tisztelességen tartják urokat?*

SZ. PÉTER.

Azt teelekeszik mit akarnak,
Dolgokban ők el nem járnak.
Ha pedig urok szoll nekik,
Őrődög vidd-el mint haragszik.
Azontul menten butszarik,
Kinn az gazda boszszonkodik.
De ha kézfűlnek a' szalhoz,
Gyorsan meg le-ülnek ahoz.
Az ételben melegezzenek,
Dologban pedig eszketnek.
Nintsen semmike dvek ahoz,
T-ak juthassanak jussokhoz.
Ha parantsol nekik réggel,
De llyest mondgyak te végezd-el.
Ottan hogy dolga végződik,
Jól lakásra gondolkodik.
Minden jószága el-fogyna,
Ha maga hozzá nem látna.
Annak okáért meg-érszed,
A' jór igen ritkán leled.
Edgykor én edgy helyben juték,
Tsak el-imigy amugy valék;
Szállás miatt én busulék,
Nagy későn is hozzá juték.
Találék egy fono házban
Menni, hát edgy kurva gazban.

Mátek edgy mást őrök vala,
Futkározozak bolondozva.
Több gonofság is volt dolgok,
Nem az fonás ő szándékok.
Egyéb dolgot is miveltek,
Feddvén, inkább teelekedtek.
Kinn boszszonkodám reajok,
Mondám átok szál reátok.
Edgy vén azonban kezd szolni,
Keményen rám morgolódni.
En harvan eszgendős vagyok,
Itélet napról is tudok.
Papok rofa fabulálóak,
Kivel fok embért bodétnak.
Mond miért nem volnék vigan,
Iffiak gyönyörködnek abban.
Eleinten iffúságban,
Őrömesben laktam vigan.
Mondék; tellyes latorsággal
Vagy te, gonofs batorsággal.
Őket jora tanítani
Kellene rosztul tiltani.
Ezt isten rajtad boszszullys.
A' vén a' szszony hozzá szolla:
Nonda hozzám; halgafs kopafs,
Mert majd ugy jársz mint edgy kuvasz.
Jól hozzám veré a' rokkát,
Ki miatt vővék szaladást.
A' szolgák pedig utánnam,
Előttök van szaladáfom.
Ott én edgy tsürben szaladék,
Hidegben tsak meg nem halék.
Uram az nagy latorságért,
Verd meg őket ez gonofsért.
Mert mind szolgák és szolgálók,
Merő gonofságra valók.

AZ UR.

En sokáig tárho vagyok,
 Adósi ágot ősz ve-rakok.
 Ha bűnök ből meg nem térnek,
 Mind örökké ők el-vesznek.
 Onan nintsen szabadulás,
 Péter, hát szegény nyá valás,
 Kiknek nintsen tartományok,
 Gazdagoktól táplások,
 Ez szegényeket én tartom,
 Felette van rajok gondor

SZENT PETER.

Uram semmi bűsületek,
 Gazdagtól nintsen nékik.
 Azok kitsint könyörülnek,
 Nem táplátraik szűksek.
 Mondom némely kis kenyértel,
 Nem ajándékoz meg edgy pénzek.
 Találkozik néha edgy ad,
 Tizz közzül is alig ezt ládd,
 Némelly koldus ezt el járja,
 Az országot bé-nyargallya.
 De némelly egészségesek.
 Tsalárdok s' nem betegesek.
 Tetteri hogy már beteges,
 De az gyomra egészséges.
 Ha reá kél jól ihatik,
 Es másokkal szömben szökkik.
 Edgykor öket edgy kortsomán,
 Hogy találalám, tsudálkozván
 Minéni. képpen tántzolván,
 Duda lipóit mulatozván,
 Köztök oíly beszédnek vala,
 Mellyet én nem értek vala.

Magokkal edgy komondor vólt,
 Az tudott fok fele tántzot.
 Efféle fok gonofságnak,
 Ördültek az Istarságnak.
 Midőn az eb tántzát végzi,
 Ottan néki adnak enni.
 Fejér kenyeres levestel
 Tartyák a' rozskuyaszt illyel.
 Az el-fogyván, turbájokban
 Többet keresnek azokban,
 Vajjal kenyeret meg kenven;
 Az eb osztán ezt így éven.
 Az után több vigasággal
 Mulattak a' rozk vírával.
 Rozsaszszonyok is ö vélek
 Iddogalván beszélgettek,
 Rusnyak, fertelmesen vóltak,
 Beszédek hasonlatosak.
 Edgy edgy rozk foltoz palástba,
 Néhol fűdözte Amira,
 Rút ruhájok, s' rozk sarujok,
 Kuldufokkal Iatorkodók.
 De az után tovább mi lőte,
 Palatkokat edgy meg töltöte,
 Az után belőle ittak,
 Néha penig meg mosdottak,
 Semmi nyavalya ezekért,
 Nem érkezett bor itélet.
 De reggel vízront fel- kelvén,
 Azon moskoson hű pentvén.
 Illyen módon ö magokat
 Tartyak, kiálnak hujjákat.
 Gondolván nem árt nékik
 Ördög, mert edgyütt születtek.
 Semmi nyavalyájok nintsen,
 Tagjaik jó egészségen.

Az után

Az urán meg-rudak mások,
 Hogy hamis alamisnakok,
 Mellyet kellett volna adni,
 Erdemeseknek osztani.
 Azok osztán ő közöttülök,
 El igazították tőlök.
 Más koborlókat. istudok,
 Vitezekből valók azok,
 Midőn parasztokhöz jutnak,
 Erővel mindent el-vonsznak,
 Nem szokták ők azkoldulást,
 Hanem inkább csak az dulást.
 Affele rúe nyuzásfosztás
 Parasztnak elég be-dulás.
 Mert vi-ézek közöttül sokak,
 Öszve eskütte aryasnak.
 Kiknek sokszor szép leányok,
 Hajduktul szépöket vallók.

AZ UR.

*Péter, nézd. el ez világot.
 Melly igen most meg-változott.*

SZ. PETER.

Meg Ur.am. Majd imitt amott
 Alig edgy jó. el-rongyozott.
 Mert most az mester ember. is.
 Edgy máthár el-ád kétszer. is.
 Edgyik másnál fellyebb tartya
 Magát, és jobbnak alitya.
 Parasztnak ha van edgy fia.
 Mesterfegye tanitattya.

Ez midőn osztán ki. tanul,
 Faluban mivel kontratul.
 Veszkeedik az mint leher,
 Miveli az mesterfegyet.
 Rosz munkátskáját fél árron,
 El. adgya azt csak nagy oltsón.
 Goromba emberek vészik,
 A' roszfzert fel-böcsültetik.

AZ UR.

*Mivel vinti semmi vend. tartás,
 Rások ér az boszszu állás,
 Hogy ez világ illy dühössen,
 Veszkeedik igém ellen.
 Nagy haragomban meg-rontom,
 Országokbole ki-hajtom.
 Hadat, rablást, és döb-halált,
 Sok éhséget köz-ottök lát.
 En igémet ha fogadják,
 Es ha bűnöket sirattják,
 Magokat nem tohzottattják,
 El-jó véfemet várhattják,
 Akkor szép örvendetes helyts
 Adok mennyei eledelt.
 De kik jó voltom nem vészik,
 Azok magokat el. vészik,
 Ebrökké pokol kinnjába
 Kell néhik maradnia,
 Holott öröm és vigaság,
 Nem adattatik szabadság,
 Te Péter, menytrak ajtoboz,
 Más rendet ne bortsáfi aboz.*

BCU Cluj / Central University Library Cluj